

Változat sz.: 1	Revízió kelte: 11.5.2016	Felülvizsgálat sz.: --	helyettesíti a verzió sz.: --
-----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------

1. SZAKASZ: AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító:

Az anyag neve: Ammónium-nitrát és ammónium-szulfát lignittel dúsítva

CAS: --

Regisztrációs szám: --

A kereskedelmi neve: DASA[®] H

1.2. Az anyag vagy keverék lényeges azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai:

Megfelelő azonosított felhasználása:

– táposítás nyílt terepen (nem ipari), talajra való szórás, szabad területre való alkalmazás.

Ellenjavallt felhasználása:

A feltüntetett használati módon kívül más nem ajánlott.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Duslo, a.s.

Administratívna budova ev.č. 1236

927 03 Šaľa

Slovenská republika

tel.: +421 31 775 2961

fax: +421 31 775 3014

e-mail: emilia.jurisova@duslo.sk

1.4. Sürgősségi telefonszám:

Az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

1097 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Postacím: 1437 Budapest, Pf. 839

tel.: 06 1 476 6464, fax: 06 1 476 1138,

e-mail: ettsz@okbi.antsz.hu

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag vagy keverék besorolása:

Az keverék nem minősül veszélyesnek az EK 1272/2008 az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló rendelete szerint

2.2. Címkézési elemek:

Nincs.

2.3. Egyéb veszélyek:

Nincs megfelelő információ.

3. SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

3.1. Anyagok:

CAS	EC	Regisztrációs szám	Osztályozás	Tartalom (%)
¹ ammónium-szulfát				
7783-20-2	231-984-1	01-2119455044-46-XXX	--	< 51,0
¹ ammónium-nitrát				
6484-52-2	229-347-8	01-2119490981-27-0016	Ox. Sol. 3 Eye Irrit. 2	< 45,0
¹ magnézium-szulfát				
7487-88-9	231-298-2	01-2119486789-11-0000	--	< 3,0
¹ kalcium-szulfát				
7778-18-9	231-900-3	--	--	< 1,0
¹ lignit				
129521-66-0	--	--	--	≤ 1,0

3.2. Keverékek:

Veszélyes vegyületeket nem tartalmaz.

Megjegyzés: ¹Az anyag nem rendelkezik a szükséges besorolással az 1272/2008 (clp) rendelet alapján

4. SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

Belégzés: Azonnal kivezetni az érintettet a friss levegőre, ha nem szűnik a köhögés és a fulladás, rosszullét álomosság azonnal orvoshoz kell fordulni. Szájból szájba való légzés nem ajánlott.

Bőrrel való érintkezés: bő vízzel mossuk le az érintett felületet legalább 15 percig. Cseréljük le a

Változat sz.: 1	Revízió kelte: 11.5.2016	Felülvizsgálat sz.: --	helyettesíti a verzió sz.: --
-----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------

szennyeződött ruhát és cipőt. Egészségügyi panaszok jelentkezése esetében forduljunk orvoshoz.
Szemmel való érintkezés: A szemgolyót 15 percen át nagy mennyiségű tiszta vízzel öblögetjük. Ha lehet a kontaktlencsét távolítsuk el. Ha az irritáció továbbra is fennáll, forduljunk az orvosi szolgálathoz.

Lenyelés esetén: ha a készítményt lenyeltük, öblítsük ki a szájunkat bő vízzel. Ne hánytassuk. Meginni kisebb mennyiségű szobahőmérsékletű tiszta vizet (kb. 0,2 l). Ha a panaszok jelentkeznek, forduljunk szakorvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások:

A por irritálóan hat a légutakra és a nyálkahártyára.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:

Nincs megfelelő információ.

5. SZAKASZ: TŰZOLTÁSI INTÉZKEDÉSEK

5.1. Oltóanyag:

A megfelelő oltóanyag:

Vízpermet vagy vízszugár.

Az alkalmatlan oltóanyag:

Széndioxid (CO₂), oltópor.

5.2. Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek:

Tűz esetén veszélyes bomlástermékek keletkezhetnek, mint a nitrogén-oxidok (NO_x) és CO₂.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat:

Tűz esetén használjunk megfelelő védőöltözetet, elterjedtebb tűz esetén egyéni lélegeztető berendezést.

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ KÖRNYEZETBE JUTÁS ESETÉN

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Meg kell akadályozni a porképződést. A kiszóródott terméket úgy kell eltávolítani, hogy bőrrel és a szemmel ne érintkezzen. Használjon megfelelő munkavédelmi ruházatot. A terméket távol kell tartani a hő- és tűzforrásoktól. Hegesztés és gépi munka csak akkor kerülhet sor, miután a átépítése a készülék (eltávolítása műtrágya).

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések:

Kerülni kell a műtrágya talajba, a felszíni vizekbe, a talajvízbe és a csatornába való jutását. A kiszóródott műtrágyát mechanikusan felszedni. A maradékot hígítsuk vízzel és ellenőrzött nedves szennyvíztisztító telepre vezetjük, ill. használhatjuk műtrágyaként is. Véletlen kiszóródás vagy csatornába való öblítés esetén lépjen kapcsolatba a helyi hatóságokkal.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:

A kiszóródott műtrágyát azonnal össze kell söpörni és tiszta megcímkézett tartályba tenni. A szennyezett területet tisztítsuk meg nagy mennyiségű vízzel. Ne hagyjuk, hogy fűrészpórral vagy más gyúlékony, illetve szerves anyaggal keveredjen.

A szennyeződés nagyságától függően felhasználható a mezőgazdaságban, mint műtrágya vagy jóváhagyott eljárás alapján megsemmisíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra:

További információk az egyéni védőeszközökről szóló lásd 8.

További információ a ártalmatlanításáról szóló anyagok, lásd a fenti 13.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

Akadályozza meg a nagyarányú porképződést, a műtrágya keveredését üzemanyaggal (nafta, kenőanyagok.) é nem kompatibilis anyagokkal (szalma, fa...). Ne tartsa a műtrágyát nagy páratartalmú levegőn. Kezelés közben használjon megfelelő védőfelszerelést (kesztyű).

Általános higiéniai előírás: Termékkel való munka közben ne egyen, ne igyon, és ne dohányozzon. Munka után ajánlott kezet mosni. Ebédlőbe való belépés előtt távolítsa el a szennyezett ruhát és a védőöltözetet.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

A terméket száraz, zárt és jól szellőztethető helyen tároljuk. A tárolás környezetében tartson nagyfokú rendet. Akadályozza meg a tűznek a raktárba való bejutását. Kerülje a felesleges

Változat sz.: 1	Revízió kelte: 11.5.2016	Felülvizsgálat sz.: --	helyettesíti a verzió sz.: --
-----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------

érintkezést levegővel a nedvszívó hajlama miatt.

A csomagolt műtrágyát eredeti, zárt zsákokban tároljuk, száraz, tiszta, jól szellőztethető és zárt raktárakban élelmiszerektől, italoktól, peszticidektől és ezek csomagolásától elkülönítve. A kiskereskedelmi csomagolást távol kell tartani az orvosságoktól és a tisztítószerektől.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások):

Lásd 1.2.

8. SZAKASZ: AZ EXPOZÍCIÓ ELLENI VÉDEKEZÉS/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek:

A TANÁCS 98/24/EK IRÁNYELVE (1998. április 7.) a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről (tizennegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében).

Erre a termékre nem került meghatározásra semmilyen expozíciós határérték.

DNEL értékek a személyzet

Expozíció	Derived No Effect Level (DNEL)	
	Személyzet	Nyilvánosság
Orális ¹	nem alkalmazható	12,8 mg/kg bw/d
Bőr ¹	21,3 mg/kg bw/day	12,8 mg/kg bw/day
Inhaláció ¹	37,6 mg/m ³	11,1 mg/m ³

¹Az anyagoknál osztályozáshoz és címkézéshez vezető akut toxicitás nem állapítható meg, a hosszú távú DNEL elegendő bizonyíték, hogy az akut expozíció hatása nem fordul elő (összhangban az ECHA Útmutató a kémiai biztonsági értékelés követelményei: R.8 fejezet: dózis jellemzője [koncentráció] az emberi egészségre, 2008 májusában a B. rész: veszély felmérése, új fejezet tervezet B.8 expozíciós értékelés, 2010 március).

8.2. Az expozíció elleni védekezés:

Biztosítsa a megfelelő szellőztetést. Akadályozza meg a nagymértékű porképződést. Műszaki és szervezési eljárásokkal korlátozni kell a termék bőrrel való érintkezését és biztosítani kell a NPEL érték betartását.

Evés, dohányzás és WC-használat után, vegyi anyagok kezelése és a munkaidő végén kezét, alkart és arcot kell mosni. A szennyezett ruhát újbóli használat előtt alaposan tisztítsa meg.

a) szem-/arcvédelem:

Szemüveg.

b) bőrvédelem:

I. kézvédelem:

Védőkesztyű. A kesztyű anyagát konzultálja a kesztyű szállítójával.

II. egyéb:

Védő ruházat, cipő.

c) a légutak védelme:

Por elleni respirátor.

d) hőveszély:

Nincsenek hozzáférhető információk.

8.3. A környezeti expozíció elleni védekezés:

Akadályozza meg a termék szennyvizekbe való bejutását.

9. SZAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk:

külső jellemzők:	szilárd (granulátum)
szemcseméret:	2 – 5 mm
szín:	rózsaszín vagy barnás
szag:	szagtalan
szagküszöbérték:	nincs
pH:	>4,5 (10%-os oldat)
olvadáspont/fagyáspont:	Nincs hozzáférhető információ
kezdő forráspont és forrásponttartomány:	Nincs hozzáférhető információ
lobbanáspont:	400°C
párolgási sebesség:	nem releváns, az anyag szervesetlen.
gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot):	nem gyúlékony.

Változat sz.: 1	Revízió kelte: 11.5.2016	Felülvizsgálat sz.: --	helyettesíti a verzió sz.: --
-----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------

felső/alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok:	nincs
gőznyomás:	Nincs hozzáférhető információ
gőzsűrűség:	Nincs hozzáférhető információ.
relatív sűrűség:	Nincs hozzáférhető információ
oldékonyság (oldékonyságok):	Vízben 20°C-nál jól oldódik. Zsírokban nem oldódik Szerves oldószerekben nem oldódik
megoszlási hányados: n-oktanol/víz:	nem releváns, hogy az anyag szerves; Úgy tekinthető, hogy nagyon alacsony (alapján a magas oldhatóság vízben)
öngyulladási hőmérséklet:	460°C
bomlási hőmérséklet:	200°C
viszkozitás:	Szilárd anyagokra nem alkalmazható
robbanásveszélyesség:	A műtrágya nagyon jól ellenáll a robbanásnak. Ezt a képességet csökkentik a keverékek és a magas hőmérséklet.
oxidáló tulajdonságok:	nem oxidáló tulajdonságú (módszer A.17)

9.2. Egyéb információk:

Térfogatsűrűség: 900 – 950 kg/m³

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1. Reakciókészség:

A termék stabil az előírt alkalmazási és tárolási feltételek mellett (lásd a 7. kezelési és tárolási).

10.2. Kémiai stabilitás:

A termék stabil az előírt alkalmazási és tárolási feltételek mellett (lásd a 7. kezelési és tárolási).

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:

Reakció lúgok (pl. Mész) szabadul ammónia gáz.

10.4. Kerülendő körülmények:

Az expozíció magas hőmérsékletnek vagy napfény tárolás során. Szennyeződés inkompatibilis anyagokkal.

10.5. Nem összeférhető anyagok:

Gyúlékony anyagok, kőolajtermékek, redukálószer, sav, bázis, kén, klorátok, kloridok, kromátok, nitrátok, permanganátok, fémporok és olyan fémeket tartalmazó anyagok (réz, nikkel, kobalt, cink és ezek ötvözetei).

10.6. Veszélyes bomlástermékek:

Amikor melegítjük magasabb hőmérsékleten (körülbelül 170°C) is okozhat olvasztás és a bomlási reakció (200°C), a kibocsátás a mérgező gázok, nitrogén-oxidok (NO_x) és az ammónia (NH₃).

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI ADATOK

11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

a) akut toxicitás:

Nincs információ Akut toxicitás keverékrendelkezésre áll.

b) bőrkorrózió/bőrirritáció:

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

c) súlyos szemkárosodás/szemirritáció:

Nem irritáló (Módszer B.47).

d) légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció:

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

e) csírasejt-mutagenitás:

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

f) rákkeltő hatás:

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

g) reprodukciós toxicitás:

A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Változat sz.: 1	Revízió kelte: 11.5.2016	Felülvizsgálat sz.: --	helyettesíti a verzió sz.: --
-----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------

h) egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):

Nincsenek hozzáférhető információk.

i) ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):

Nincsenek hozzáférhető információk.

j) aspirációs veszély:

Nincsenek hozzáférhető információk.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI ADATOK

12.1. Toxicitás:

Információk veszélyek környezet nem áll rendelkezésre.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság:

A nitrát ion egy uralkodó része a növényi táplálkozás.

12.3. Bioakkumulációs képesség:

Keverék kis biológiai felhalmozódási potenciál.

12.4. A talajban való mobilitás:

NO₃ jól oldódik vízben, NH₄⁺ ion felszívódik a talajban.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei:

PBT és vPvB értékelést nem végeztek, mert a termék szerves.

12.6. Egyéb káros hatások:

Nincsenek hozzáférhető információk.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

Termék-hulladék - A terméket nagymennyiségű vízzel hígítjuk és ellenőrzés mellett engedjük a szennyvíztisztítóba ahol biológiai tisztítás is biztosítva van.

Csomagolásból származó hulladék - Az üres PE csomagolást az erre megfelelő szeméttartályokban elégetjük.

Hulladék kód: 15 01 02 műanyag csomagolási hulladék

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

Szállítási előírásoknak nincs alárendelve ADR/RID/IMDG.

14.1. UN-szám: Nincs besorolás

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: Nincs besorolás

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok): Nincs besorolás

14.4. Csomagolási csoport: Nincs besorolás

14.5. Környezeti veszélyek: Nem minősül a környezetet fenyegető anyagokról szóló megállapodás alapján a veszélyes áruk szállítására ADR/RID/IMDG.

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: Szállítása ajánlott zárt, vízálló ponyvával letakart kocsiban.

14.7. A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás: Nincs besorolás

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Az Európai Parlament és Tanács 1907/2006 sz. előírása 2006 dec. 18 a kémiai anyagok regisztrációjáról, értékeléséről, autorizációjáról és korlátozásáról (REACH);

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS 1272/2008 sz. előírása 2008 dec. 16 az anyagok és vegyületek osztályozásáról, jelöléséről és csomagolásáról és a 67/548/EGK és 1999/45/EK rendeleti alapján 1907/2006/EK;

A TANÁCS 98/24/EK IRÁNYELVE (1998. április 7.) a munkájuk során vegyi anyagokkal

Változat sz.: 1	Revízió kelte: 11.5.2016	Felülvizsgálat sz.: --	helyettesíti a verzió sz.: --
-----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------

kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről (tizennegyedik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében). AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2003/2003/EK RENDELETE a műtrágyákról; A BIZOTTSÁG (EU) 2015/830 RENDELETE a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés:

Összhangban a REACH 14. cikkelyével, kémiai biztonsági értékelést végeztek az ammónium-nitrát tartalomra vonatkoztatva.

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

16.1. Felhasznált információforrások:

Technikai termék dokumentációja és a kémiai biztonsági jelentés ammónium-nitrátra vonatkoztatva.

16.2. Szakszerű elkészítés:

Az útmutatót a termék munkahelyi kezeléséhez be kell sorolni a munkabiztonsági oktatáshoz (alapképzés, munkahelyi képzés, kiegészítő képzés, stb.).

16.3. A H-mondatok hangzása:

--

16.4. A revízió során történt változtatások:

A formátum módosítása a biztonsági adatlapot.

16.5. Egyéb információk:

--